09/03/2026

Патриаршеска света Литургия в гр. Сапарева баня

На 8 март Негово Светейшество Софийският митрополит и Български патриарх Даниил възглави божествената Литургия в храма „Св. Четиридесет мъченици Севастийски“ в гр. Сапарева баня, в съслужение с Негово Преосвещенство Браницкия епископ Йоан – първи викарий на Софийския митрополит, иконом Георги Танчев – архиерейски наместник на Сданска духовна околия от Неврокопска епархия, протойерей Венцислав Ангелов – архиерейски наместник на Дупнишка духовна околия, протойерей Димитър Филибев – председател на църковното настоятелство при храма, свещеник Антон Ангелов (Неврокопска епархия) и протодякон Иван Петков.

Песнопенията на светата Литургия изпълниха част от енориашите при храма.

На богослужението присъстваха областният управител на Кюстендил г-н Кристиян Иванчов и кметът на община Сапарева баня г-н Калин Генов.

В края на богослужението Негово Светейшество произнесе слово, в което

сподели:

Във Втората неделя на Великия пост светите отци са положили да се празнува паметта на свети Григорий Палама, архиепископ Солунски, тъй като той се явява силен застъпник на православието през XIV век, когато възникват възражения и противоречия на духовната практика, която съществува в Църквата от дълги години, за единението с Бога и обожението на човека. Тъкмо в тези спорове свети Григорий формулира православното учение за нетварните Божествени енергии.
„Тези спорове се породили от един монах Варлаам, който живеел в Калаврия и бил по народност грък. Той посетил на няколко пъти Света Гора, повърхностно се запознал с учението на исихастите за усвояването на т. нар. умна, духовна молитва: „Господи, Иисусе Христе, Сине Божий, помилуй ме, грешния“, която се извършва постоянно в ума и в сърцето на човека.

Този монах Варлаам учел, че по Своята природа Бог е непознаваем и несъобщаем, неприкосновен, т.е. повдигнал въпроса как монасите исихасти учат, че се съединяват с Бога, и ги обвинил в духовна прелест, тъй като по Своята природа Бог действително е непознаваем.

От Свещеното Писание разбираме, че когато Моисей поискал да види Бога, Той му казал: не може човек да Ме види и да остане жив (Изх. 33:20). А свети Йоан Богослов казва, че Бога никой никога не е видял (Йоан 1:18), нито пък може да види. В същото време, когато свети апостол Филип попитал Господа покажи ни Отца, и стига ни (Йоан 14:8), Христос му рекъл: Който е видял Мене, видял е Отца; и как ти казваш: покажи ни Отца? (Йоан 14:9-10).
От една страна, по Своята природа, Бог е непознаваем, но по действието на Своите нетварни енергии, Той е познаваем за света, защото целият свят е сътворен чрез тези енергии и именно чрез тяхното действие в човека разбираме, че Бог е благ, можем да вкусим от Неговия мир. Чрез тях се изпълнява това, което свети апостол Петър казва, че Бог ни е направил участници в божественото естество (II Петр. 1:4).Тези думи свидетелстват, че Божията воля е да бъдем храм Божий и Бог да обитава в нас (срв. I Кор. 3:16).

Основание за това учение е Въплъщението на Бог Слово и това, че в лицето на Господ Иисус Христос Божествената природа е съединена с човешката природа и чрез светите Дарове в светото Причастие ние имаме възможността да се съединяваме с Него, Който е неразлъчно съединен с Отца, и да имаме общение с Бога не само мислено, теоретично, но на дело, и така нашето тяло и душа се съединяват с нетварните Божии енергии. Това учение след съборите през 1341 г. и 1351 г. става официално учение на Църквата за

нетварните Божествени енергии.

По никакъв друг начин не можем да обясним думите от Свещеното Писание, където свети апостол Павел казва: в Него телесно обитава всичката пълнота на Божеството (Кол. 2:9). Как можем да се изпълним с цялата пълнота на Божеството, ако Бог действително остава по Своята природа непознаваем? Именно чрез действието на нетварните Божии енергии.

Бог е троичен по Своите лица: Бог Отец, Бог Син, Бог Дух Светий и е един по природа. Православното богословие различава у Бога и нетварни Божествени енергии, чрез които имаме възможността да общуваме живо със Самия Бог.

Когато един ученик на свети Сарафим Саровски го попитал какъв е смисълът на християнския живот – това да идваме в църква и да се молим ли, това да раздаваме милостини, да вършим добри дела ли, свети Сарафим Саровски му отговорил, че всичко това е добро и трябва да го правим, но не това е целта на християнския живот, а придобиването на Божията благодат, придобиването на тези нетварни Божествени енергии, единението ни с Бога, обожението ни, това, което в псалмите свети цар Давид казва: Аз рекох, вие сте богове (Пс. 81:6), каза още Негово Светейшество и допълни:

Когато бъдем подобни на Бога в неговите добродетели, тогава ще имаме и премъдростта, ясно ще виждаме целостта на света, в който живеем. Тогава в душата, ума и сърцето ще има пълнота от смисъл, истина, радост, мир, каквито само и единствено Бог може да даде. Такава е целта на нашия живот и именно как се постига тя – това е защитил свети Григорий Палама. Той учи, че Бог е познаваем чрез очистването на сърцето, чрез покаянието, чрез изповедта на нашите грехове, чрез духовната борба – да не постъпваме по желанието на страстите, чрез очистване на своите души, приемайки Божията благодат в светите Тайнства. Как ще подейства в нас Божията благодат, това зависи единствено от нашата вяра и чистосърдечие, от нашето покаяние и любов към Бога. Тогава ще усещаме, ще получаваме, ще живеем с Христовия мир и радост и ще се изпълнят Христовите слова: първом търсете царството на Бога и Неговата правда (Мат. 6:33), царството Божие вътре във вас е (Лука 17:21) и което царство не е ястие и питие, а правда и мир и радост в Светаго Духа (Рим. 14:17).
Председателят на църковното настоятелство отец Димитър благодари за патриаршеското посещение и отслужването на божествена Литургия в навечерието на храмовия празник и в израз на синовна обич поднесе на патриарх Даниил скромен подарък.

Текст: Михаил Тасков
Снимки: Софийската света митрополия

bg-patriarshia.bg